

Ny Literatur.

Dr. Julius Lehmann: Bidrag til Kundskab om Lungesvind-
sotens Forekomst i Danmark, særligt i Byerne. Lehmann &
Stages Forlag. Kbh. 1886. (103 Sider 8vo).

Fremstillingen i nærværende Arbejde viser de samme gode Egenskaber som Forfatterens tidligere Skrift: »Lungesvind-
sotens Aarsager, Udbredelse og hygiejniske Behandling«
(1880), saa at en Usagkyndig vil kunne læse det med
Interesse, navnlig Uddragene af Medicinalberetningerne til
Sundhedskollegiet fra Læger i forskellige Egne af Landet,
med Hensyn til klimatiske, sociale og hygiejniske Forhold
og deres Indvirkning paa Sundhedstilstanden. I videnskabelig
Henseende lader dette Arbejde derimod ikke saa lidet
tilbage at ønske, idet de statistiske Undersøgelser ere meget
dilettantmæssigt udførte og derfor paa flere Punkter ere
mere vildledende end vejledende. Dette gælder saaledes
ikke mindst Tabellen Side 20—21, der angiver den gennem-
snitlige aarlige Dødelighed af Lungesvind-
sot blandt 100 Levende i hver enkelt By eller Handelsplads i Aarene 1876
—83, hvorpaa hele den følgende Fremstilling af Dødelig-
heden i Byerne i det væsentlige er bygget. Det er alle-
rede en Mangel, at man ikke kan jævnføre Kvotienterne
med de absolute Tal, hvorved man vilde have faaet Midler
i Hænde til at bedømme, for hvilke Byer Materialet er til-
strækkeligt stort, til at man kan drage Slutninger derfra.
At en By som Mariager, der kun kan give en Snes Døds-

Ny Literatur.

Dr. Julius Lehmann: Bidrag til Kundskab om Lungesvind-
sotens Forekomst i Danmark, særligt i Byerne. Lehmann &
Stages Forlag. Kbh. 1886. (103 Sider 8vo).

Fremstillingen i nærværende Arbejde viser de samme gode Egenskaber som Forfatterens tidligere Skrift: »Lungesvind-
sotens Aarsager, Udbredelse og hygiejniske Behandling«
(1880), saa at en Usagkyndig vil kunne læse det med
Interesse, navnlig Uddragene af Medicinalberetningerne til
Sundhedskollegiet fra Læger i forskellige Egne af Landet,
med Hensyn til klimatiske, sociale og hygiejniske Forhold
og deres Indvirkning paa Sundhedstilstanden. I videnskabelig
Henseende lader dette Arbejde derimod ikke saa lidet
tilbage at ønske, idet de statistiske Undersøgelser ere meget
dilettantmæssigt udførte og derfor paa flere Punkter ere
mere vildledende end vejledende. Dette gælder saaledes
ikke mindst Tabellen Side 20—21, der angiver den gennem-
snitlige aarlige Dødelighed af Lungesvind-
sot blandt 100 Levende i hver enkelt By eller Handelsplads i Aarene 1876
—83, hvorpaa hele den følgende Fremstilling af Dødelig-
heden i Byerne i det væsentlige er bygget. Det er alle-
rede en Mangel, at man ikke kan jævnføre Kvotienterne
med de absolute Tal, hvorved man vilde have faaet Midler
i Hænde til at bedømme, for hvilke Byer Materialet er til-
strækkeligt stort, til at man kan drage Slutninger derfra.
At en By som Mariager, der kun kan give en Snes Døds-

fald af Lungesvindst, ikke kan give noget statistisk Bidrag til Spørgsmaalets Løsning, er en Selvfølge, men for mange andre Byer vil man ved en nærmere Undersøgelse komme til det samme Resultat, og Forfatteren kunde have sparet megen Plads i sin Afhandling ved at udskyde disse Byer, eller sammenarbejde Tallene, hvor man ved Anvendelse af Statistikens Theori maatte komme til det Resultat, at man ikke kunde bruge Kvotienterne enkeltvis. Forfatteren har vel haft en Følelse af, at Tallene paa mange Punkter vare for smaa, og har derfor søgt at bøde derpaa, ved at gaa ud fra Dødelighedskvotienterne for alle Aldersklasser under Et, i Stedet for at betragte de enkelte Aldersklasser hver for sig, men denne Methode er som bekendt, ganske ubrugelig, naar man ikke stadig tager Hensyn til de forskellige Aarsager, som kunne paavirke disse summariske Kvotienter. Det er saaledes bekendt, at Aldersfordelingen i København er meget forskellig fra den i Købstæderne, og den summariske Dødelighed kan derfor afvige meget betydelig, selv om Dødelighedsforholdene indenfor de enkelte Aldersklasser ere ganske ens i København og i Købstæderne. Man vil endogsaa som oftest ikke kunne nøjes med den Tredeling af Aldersklasserne, som Forfatteren anvender (0—20 Aar, 20—55 Aar, 55 og derover). Et Middel til at udskille Alderens Indflydelse uden dog at reducere Tallene altfor stærkt, ligger i »de beregnede Dødes Methode«, men denne synes at være Forfatteren ubekendt, ligesom han overhovedet ikke synes at være synderlig hjemme i den statistiske Literatur, hvorom forskellige Ytringer vidne (jfr. saaledes Bemærkningen om Forskellen mellem Dødeligheden hos Drengene og Piger, Side 18, hvormed f. Ex. kan sammenlignes den almindelig kendte og benyttede engelske Dødsaarsagsstatistik). Havde Forfatteren syslet mere med statistiske Opgaver, vilde han maaske ogsaa paa andre Punkter end med Hensyn til Alderens Indflydelse kunne have fordybet sig mere i Materialet, saaledes ved at benytte de foreliggende Erfaringer om Erhvervets Indflydelse paa Dødeligheden.